

Overordnede

Mål og indhold

i SFO i Mariagerfjord Kommune

Mariagerfjord
KOMMUNE

Skolefagenheden

Indhold

Forord.....	Side 3
Værdigrundlag.....	Side 5
Formål.....	Side 6
Fritidspædagogik.....	Side 6
Børn er forskellige.....	Side 8
Læreprocesser.....	Side 9
Tid, fred og rum til lektier.....	Side 9
De seks kerneområder.....	Side 10
Personlig udvikling.....	Side 11
Social udvikling.....	Side 11
Sprog og kommunikation.....	Side 12
Sundhed og bevægelse.....	Side 12
Kulturelle udtryksformer og værdier.....	Side 13
Natur og naturfænomener.....	Side 13
Dokumentation og evaluering.....	Side 15
Arbejdet i den lokale SFO.....	Side 15

Forord

I Mariagerfjord Kommune er værdierne bag den fælles børnepolitik omdrejningspunktet i alle institutionernes arbejde. For at få gennemslagskraft kan værdierne i børnepolitikken ikke stå alene, men skal kobles med det daglige arbejde med børnene i institutionerne.

Med "**Overordnede mål- og indhold i SFO**" i Mariagerfjord Kommune er der skabt en fælles kommunal ramme for arbejdet i skolefritidsordningerne. Herved er der skabt en fælles platform for lederes og pædagogers arbejde med at udvikle pædagogikken i det daglige arbejde.

For borgerne giver synligheden og konkretiseringen af det pædagogiske arbejde et godt indblik i Mariagerfjord Kommunes prioriteringer på området.

Den pædagogiske praksis i SFO er bygget op om nogle kerneområder, som er med til at sikre sammenhængen mellem daginstitution, skole og SFO. I det overordnede materiale er der givet plads til og forudsat, at de enkelte SFO'er ud fra egen virkelighed definerer de lokale muligheder og behov.

Vi håber, at de overordnede fælles rammer for SFO vil medvirke til inspiration og udvikling på området og være fremmende for helheden i børnenes liv.

Med venlig hilsen

Jørgen Pontoppidan

Formand for Udvalget for Børn og Familie

Børnepolitikken i Mariagerfjord Kommune omfatter alle områder, hvor der arbejdes med børn. Børnepolitikken tydeliggør derfor også de overordnede værdier, der ligger til grund for arbejdet med børn i skolefritidsordningerne.

Værdigrundlag

For skolefritidsordningerne i Mariagerfjord Kommune er det værdifuldt at være med til at sikre børnene en tryk og omsorgsfuld hverdag, hvor børnene udfordres og gennem tilbud om legende aktiviteter får mulighed for at udvikle sig. I skolefritidsordningen skal der være mulighed for, at børnenes personlige og sociale kompetencer styrkes og udvikles ved, at børnene indgår i betydningsfulde sociale relationer med andre børn og med ansvarlige og fagkompetente voksne. I skolefritidsordningerne tager man gennem en anerkendende og omsorgsfuld tilgang udgangspunkt i børnenes forskellige ressourcer og kompetencer, så respekten for forskelligheden styrkes og børnene motiveres til at knytte venskaber på tværs af kulturelle og sociale forskelle. Derfor er det vigtigt, at man i skolefritidsordningerne gennem struktur, indretning og planlægning af aktiviteter tager hånd om alle de forskellige behov, børnene har. Herved skabes fundamentet til at udvikle et positivt selvværd, der er grundlæggende for børnenes videre udvikling.

I skolefritidsordningerne er det værdifuldt, at børnene forholder sig til hverdagssituationer – og herunder blandt andet oplever voksne med et fornuftigt forhold til sunde og gode vaner i forbindelse med kost, motion og miljø.

I arbejdet i skolefritidsordningerne i Mariagerfjord Kommune er udgangspunktet det særlige syn på det enkelte barn og børn i grupper, som kendetegner fritidspædagogikken. I skolefritidsordningerne skabes der rammer, hvor børn tør udfolde sig og tage medansvar under hensyntagen til andre. Man møder voksne, som er gode forbilleder, der tager ansvaret for at børn lærer at respektere forskelligheder og indser nødvendigheden af kompromisser.

Formålet for SFO

Formålet med skolefritidsordningerne i Mariagerfjord Kommune er at tilbyde et udviklende og stimulerende pædagogisk fritidstilbud for børnene. I skolefritidsordningerne skal læring og udvikling foregå i et trygt, tillidsvækkende og omsorgsfuldt miljø, hvor livsglæde og positive oplevelser stimulerer fællesskabet og det enkelte barns personlige udvikling og trivsel.

Fritidspædagogik i SFO

SFO danner rammen om en meningsfuld og indholdsrig fritid med udgangspunkt i børnenes behov, interesser og erfaringer.

Også i fritiden handler det om børnenes udvikling, læring og dannelse. SFO har et medansvar i forhold til det enkelte barns dannelse og bygger på kreativitet, samvær og udfoldelse indenfor trygge rammer. SFO skal desuden med sit indhold medvirke til helheden i barnets hverdag.

Fritidspædagogik er at skabe rum, hvor børnene oplever

- En balance mellem selvinitierede – og tilrettelagte aktiviteter.
- Socialisering gennem respektfuldt samvær og leg.
- Indflydelse, medbestemmelse, valgfrihed og forpligtende fællesskab (opdragelse til demokrati).
- Plads til at etablere og dyrke venskaber.
- At den sociale ansvarlighed udvikles.

Fritidspædagogik er også at lære børnene at mestre hverdagen og hverdagsituationer. Børnene lærer, hvordan man agerer i forhold til andre og hvilke handlinger, der er hensigtsmæssige i bestemte situationer.

Arbejdet med fritidspædagogik handler bl.a. om at tage udgangspunkt i, hvad der rører sig i tiden i forhold til børnenes interesser og at perspektivere den aktuelle børnekulturs muligheder for barnet.

Børn er forskellige

Fritidspædagogik indebærer også,

- At kvalificerede voksne løser den pædagogiske opgave.
- At voksne træder til, når konflikten med et andet barn vokser barnet over hovedet.
- At den voksne fungerer som et sikkerhedsnet.
- At det pædagogiske personale understøtter barnets mange potentialer og behov for udvikling.
- At børns behov for at være sammen med engagerede og nærværende voksne opfyldes.

Der arbejdes for, at alle børn trives i SFO og oplever sig som en del af fællesskabet. Fællesskabet skal opleves, så der er plads til forskellighed og individualitet.

Læreprocesser

Læring er overordnet en proces som medfører ændringer af personligheden i form af viden og færdigheder. Læring er en tilegnelsesproces og SFO er et vigtigt læringsrum for det enkelte barn.

I SFO er udgangspunktet primært det brede læringsbegreb, der kan defineres som: Læring er de aktiviteter, som barnet foretager sig og som resulterer i, at barnet lærer noget. Barnets hensigt med aktiviteten har ikke nødvendigvis været at lære noget.

I denne forståelse er det barnets egen aktive handling, der er i fokus. SFO'en skal som læringsrum give mulighed for at eksperimentere, ræsonnere, bruge nysgerrigheden og prøve sig selv af. Legen er et eksempel på en aktivitet, der rummer ovenstående.

Aldersintegrationen i SFO giver en stor mangfoldighed og et stort læringspotentiale, fordi børnene spejler sig i hinanden og lærer af hinanden.

Tid, fred og rum til lektier

Fritiden har en selvstændig egen værdi og har samtidig værdi i forhold til skolens undervisning. Derfor er det naturligt, at der er et godt og nært samarbejde mellem skolefritidsordningen og skolen – og mellem lærere og pædagoger.

Det er naturligvis lærerne på skolen, der gennem deres uddannelse, faglighed og kompetencer er ansvarlige for børnenes fagfaglige undervisning. Derfor definerer vi i skolefritidsordningen lektier som en træningsopgave for det enkelte barn. Øvelse gør mester. I skolefritidsordningen er der mulighed for at de børn, der har lyst til at lave deres lektier kan få tid, fred og rum hertil.

Kerneområder

Indholdet i seks kerneområder er et styrende element for skolefritidsordningernes pædagogik. Kerneområderne skal være med til at sætte mål, dokumentere og evaluere den pædagogiske praksis. Arbejdet med kerneområderne er desuden med til at sikre sammenhængen mellem arbejdet i daginstitution, skole og SFO. Hermed sættes der i skolefritidsordningerne et særligt fokus på helheden i barnets liv.

De seks kerneområder beskriver og er dækkende for, hvordan den enkelte SFO kan understøtte børnenes alsidige, personlige udvikling. Desuden skaber kerneområderne en god kobling mellem temaerne i børnehavens **"Pædagogiske Læreplaner"** og skolens fagdidaktiske **"Fælles Mål"**.

1. Personlig udvikling

MÅL	FORDI
SFO støtter det enkelte barns udvikling af selvværd og selvtillid.	Udvikling af selvværd og selvtillid er fundamentet for at kunne mestre eget liv positivt i fremtiden. Børn skal opleve at være betydningsfulde individer i fællesskabet og have oplevelser af succes.
SFO giver plads til, at børnene udvikler sig til selvstændige personer og er medspillere i et forpligtende fællesskab.	Børn skal lære at se og forstå sociale samspil, herunder konflikter, og blive bevidste om, at det er ens egen aktive handling, der skaber forandring.
SFO understøtter børnenes mulighed for, at udvikle selvindsigt og oplevelsen af, at være en del af et demokratisk samfund.	Børn derigennem bliver i stand til at agere i mangfoldige relationer og komplekse sammenhænge.

2. Social udvikling

MÅL	FORDI
SFO hjælper børnene til at udvikle og vedligeholde venskaber og støtter børnene i at respektere forskellige opfattelser.	Børn skal opleve, at det at have venskaber, har stor værdi for ens eget liv. Det er legalt at være uenige, og konflikter løses gennem dialog og åbenhed.
SFO giver mulighed for, at børnene lærer medbestemmelse og medansvar.	Børn skal vide, at de er værdifulde og har meninger og initiativer, som andre også kan have gavn af. Med indflydelsen følger der ansvar for sig selv og andre.
SFO medvirker til, at børn udvikler tolerance, empati og forståelse for hinandens forskelligheder.	Børn møder forskellige normer og værdier hos andre. De lærer at fællesskaber rummer forskelligheder, og at forskelligheder kan være berigende.

3. Sprog og kommunikation

MÅL	FORDI
SFO har fokus på børns sproglige og begrebsmæssige udvikling.	Sprog og begrebsforståelse er en forudsætning for, at børn kan udtrykke sig og forstå andre.
SFO styrker barnet i samtale, dialog og sprogets forskellige anvendelsesformer.	Gennem kommunikation lærer børn at udtrykke følelser og behov. De lærer at bruge sproget i forskellige sammenhænge.
SFO giver børn mulighed for at lære at kommunikere på forskellige måder.	Børn skal have forståelse for, at sprog også handler om kropsudtryk, mimik, tonefald, stemning og at lytte.

4. Sundhed og bevægelse

MÅL	FORDI
SFO giver børnene mulighed for bevægelsesmæssige oplevelser og understøtter glæden ved at bevæge sig.	Børns motoriske udvikling medvirker til udvikling af selvværd, læring og sociale fællesskaber.
SFO støtter børnene i at kunne udvikle et aktivt fritidsliv og en sund levevis.	Inaktivitet og usund livsstil har personlige, fysiske og samfundsmæssige omkostninger.
SFO skaber rum for, at børnene kan udtrykke sig gennem bevægelse.	Børn udvikler sig motorisk gennem aktiv og skabende beskæftigelse.

5. Kulturelle udtryksformer og værdier

MÅL	FORDI
SFO tilbyder børnene forskellige kulturelle oplevelser og muligheder for at udtrykke sig gennem forskellige aktiviteter.	Gennem kulturelle oplevelser og egne udtryksformer udvikler børn fantasi og kreativitet.
SFO giver børnene kendskab til forskellige kulturer og traditioner.	Gennem traditioner og historier får børnene indblik og forståelse for egne og andres kulturer.
SFO giver børnene mulighed for at opleve glæde ved sang og musik, drama og bevægelse.	Kropslig udtryk er en del af de fleste kulturer og indtager en betydelig plads i børns hverdag.

6. Natur og naturfænomener

MÅL	FORDI
SFO giver børnene mulighed for at gå på opdagelse i naturen og udforske naturfænomener.	Børn undres i naturen. Gennem fordybelse øges forståelsen for natur og naturfænomeners betydning for menneskers livsvilkår.
SFO lærer børnene at vise respekt og tage hensyn til naturen.	Børn skal vide hvordan man tager vare på naturen og udvikler miljøbevidsthed.
SFO medvirker til, at børnene udvikler indsigt og forståelse for dyre- og planteriget.	Gennem aktive oplevelser i naturen, skal børnene gøres bekendte med dyr, planter og naturfænomener.

Dokumentation

Formålet med dokumentation er at beskrive, synliggøre og formidle det pædagogiske arbejde. Dokumentationen i skolefritidsordningerne skal være en naturlig del af det pædagogiske arbejde og danne baggrund for interne faglige pædagogiske refleksioner. For eksterne samarbejdspartnere skal dokumentationen medvirke til at synliggøre det pædagogiske arbejde og dermed fremme samarbejdsrelationerne.

Dokumentationsformen vælges ud fra en vurdering af det mest hensigtsmæssige i en given situation.

Evaluering

For at kvalificere arbejdet i SFO skal den daglige praksis evalueres i forhold til det overordnede formål og målene for kerneområderne. Herved sikres udviklingen og kvaliteten af det pædagogiske arbejde.

Arbejdet i den lokale SFO

For at skabe et lokalt ejerskab og medansvar for arbejdet i skolefritidsordningerne skal den enkelte SFO arbejde med at implementere det overordnede formål og målene for de seks kerneområder.

Den enkelte skolefritidsordning skal derfor udarbejde en handleplan, hvori man beskriver, hvilke delmål og handlinger man vil arbejde efter for at få målopfyldelse.

Handleplanen skal løbende revideres og være tilgængelig på skolens hjemmeside.

Mariagerfjord
KOMMUNE

Overordnede

Mål og indhold

i SFO i Mariagerfjord Kommune

Mariagerfjord
KOMMUNE

Skolefagenheden